Европейски парламент
2024 – 2029

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P10_TA(2026)0077

Стратегия на ЕС за разширяване

Резолюция на Европейския парламент от 11 март 2026 г. относно стратегията на ЕС за разширяване (2025/2110(INI))

Европейският парламент,

– като взе предвид Договора за Европейския съюз (ДЕС) и по-специално член 49 от него,

– като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС),

– като взе предвид заключенията на Европейския съвет от 23 – 24 юни 2022 г., 29 – 30 юни 2023 г., 26 – 27 октомври 2023 г., 14 –15 декември 2023 г., 27 юни 2024 г. и 17 декември 2024 г., както и заключенията на председателството на Европейския съвет в Копенхаген от 21 – 22 юни 1993 г., известни още като критериите от Копенхаген,

– като взе предвид своята резолюция от 13 декември 2023 г. относно 30 години критерии от Копенхаген – осигуряване на допълнителен тласък за политиката на разширяване на ЕС[1],

– като взе предвид споразуменията за асоцииране на ЕС с Албания[2], Босна и Херцеговина[3], Грузия[4], Косово[5], Република

---

1 ОВ C, C/2024/4173, 2.8.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4173/oj.
2 ОВ L 107, 28.4.2009 г., стр. 166, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2009/332/oj.
3 ОВ L 164, 30.6.2015 г., стр. 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2015/997/oj.
4 ОВ L 261, 30.8.2014 г., стр. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2014/494/oj.
5 ОВ L 71, 16.3.2016 г., стр. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2016/342/oj.

Молдова[6] (наричана по-долу Молдова), Черна гора[7], Северна Македония[8], Сърбия[9], Турция[10] и Украйна[11],

– като взе предвид съобщението на Комисията от 4 ноември 2025 г., озаглавено „Съобщение относно политиката на ЕС за разширяване за 2025 г.“ (COM(2025)0690), както и предишните съобщения по тази тема;

– като взе предвид своите резолюции относно докладите на Комисията за 2023 и 2024 г. за Косово[12], Сърбия[13], Албания[14], Босна и Херцеговина[15], Северна Македония[16], Черна гора[17], Украйна[18], Молдова[19], Грузия[20] и Турция[21],

– като взе предвид своята резолюция от 13 март 2024 г. относно по-тесни връзки между ЕС и Армения и необходимостта от мирно споразумение между Азербайджан и Армения[22],

– като взе предвид своята резолюция от 29 февруари 2024 г. относно задълбочаването на европейската интеграция с оглед на бъдещото разширяване[23],

– като взе предвид съобщението на Комисията от 20 март 2024 г., озаглавено „Реформи и прегледи на политиките преди разширяването“ (COM(2024)0146),

– като взе предвид своята препоръка от 23 ноември 2022 г. до

---

6 ОВ L 260, 30.8.2014 г., стр. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2014/492/oj.
7 ОВ L 108, 29.4.2010 г., стр. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2010/224/oj.
8 ОВ L 84, 20.3.2004 г., стр. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2004/239(2)/oj.
9 ОВ L 278, 18.10.2013 г., стр. 16, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2013/490/oj.
10 ОВ L 361, 31.12.1977 г., стр. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1964/732/oj.
11 ОВ L 161, 29.5.2014 г., стр. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2014/295/oj.
12 Приети текстове, P10_TA(2025)0094.
13 Приети текстове, P10_TA(2025)0093.
14 Приети текстове, P10_TA(2025)0155.
15 Приети текстове, P10_TA(2025)0156.
16 Приети текстове, P10_TA(2025)0157.
17 Приети текстове, P10_TA(2025)0130.
18 Приети текстове, P10_TA(2025)0175.
19 Приети текстове, P10_TA(2025)0131.
20 Приети текстове, P10_TA(2025)0158.
21 Приети текстове, P10_TA(2025)0092.
22 ОВ C, C/2024/6555, 12.11.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6555/oj.
23 ОВ C, C/2024/6746, 26.11.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6746/oj.

Съвета, Комисията и заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност относно новата стратегия на ЕС за разширяване[24],

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/1529 на Европейския парламент и на Съвета от 15 септември 2021 г. за създаване на Инструмент за предприсъединителна помощ (ИПП III)[25],

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2024/1449 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. за създаване на Инструмента за реформи и растеж за Западните Балкани[26],

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2024/792 на Европейския парламент и на Съвета от 29 февруари 2024 г. за създаване на механизъм за Украйна[27],

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2025/535 на Европейския парламент и на Съвета от 18 март 2025 г. за създаване на Инструмента за реформи и растеж за Република Молдова[28],

– като взе предвид заключенията на председателството от заседанието на Европейския съвет в Солун, проведено на 19 и 20 юни 2003 г.,

– като взе предвид декларациите от срещите на високо равнище ЕС – Западни Балкани от 17 май 2018 г. в София, от 6 май 2020 г. в Загреб, от 6 октомври 2021 г. в Бърдо край Кран (Brdo pri Kranju), от 6 декември 2022 г. в Тирана, от 13 декември 2023 г. в Брюксел и от 18 декември 2024 г. в Брюксел,

– като взе предвид Берлинския процес, стартиран на 28 август 2014 г.,

– като взе предвид съвместните декларации от срещата на високо равнище на Източното партньорство от 7 май 2009 г. в Прага, 29 – 30 септември 2011 г. във Варшава, 28 – 29 ноември 2013 г. във Вилнюс, 21 – 22 май 2015 г. в Рига, 24 ноември 2017 г. в Брюксел и 15 декември 2021 г. в Брюксел,

– като взе предвид своята препоръка от 19 юни 2020 г. до Съвета, Комисията и заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и

---

24 ОВ C 167, 11.5.2023 г., стр. 105.
25 ОВ L 330, 20.9.2021 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj.
26 ОВ L, 2024/1449, 24.5.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj.
27 ОВ L, 2024/792, 29.2.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj.
28 ОВ L, 2025/535, 21.3.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/535/oj.

политиката на сигурност относно Източното партньорство с оглед на срещата на високо равнище през юни 2020 г.[29],

– като взе предвид своята резолюция от 22 октомври 2025 г. относно поляризацията и засилените репресии в Сърбия една година след трагедията в Нови Сад[30],

– като взе предвид своята резолюция от 13 февруари 2025 г. относно по-нататъшното влошаване на политическата ситуация в Грузия[31],

– като взе предвид съвместното съобщение на Комисията и върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 29 ноември 2023 г., озаглавено „Актуално състояние на политическите, икономическите и търговските отношения между ЕС и Турция“ (JOIN(2023)0050),

– като взе предвид становището на Европейския комитет на регионите от 2 април 2025 г. относно пакета „Разширяване“ на Комисията за 2024 г. – Западни Балкани и Турция,

– като взе предвид Специален доклад 01/2022 на Европейската сметна палата от 10 януари 2022 г., озаглавен „Подкрепа от ЕС за върховенството на закона в Западните Балкани: въпреки положените усилия основните проблеми продължават да съществуват“,

– като взе предвид докладите на Комисията относно върховенството на закона за 2024 и 2025 г.,

– като взе предвид член 55 от своя Правилник за дейността,

– като взе предвид доклада на комисията по външни работи (A10-0016/2026),

А. като има предвид, че в някои държави кандидатки през последните години процесът на разширяване на ЕС отбеляза значителен напредък; като има предвид, че девет от десетте държави, които понастоящем се стремят да се присъединят към ЕС, имат статут на държави кандидатки, някои от тях от много години; като има предвид, че започването на преговори за присъединяване с Украйна и Молдова допринесе за подновена динамика в политиката на разширяване;

Б. като има предвид, че разширяването е един от най-силните инструменти на външната политика и геополитиката на ЕС и

---

29 ОВ C 362, 8.9.2021 г., стр. 114.
30 Приети текстове, P10_TA(2025)0248.
31 ОВ C, C/2025/2251, 29.4.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2251/oj.

продължава да бъде основен двигател на дългосрочната сигурност, мира, стабилността и просперитета в Европа въз основа на споделени демократични ценности; като има предвид, че разширяването е историческа и уникална възможност, която носи значителни социално-икономически, политически и свързани със сигурността предимства както за ЕС, така и за държавите, обхванати от процеса на разширяване;

В. като има предвид, че последният доклад на Евробарометър относно разширяването показва, че 56% от гражданите на ЕС подкрепят по-нататъшното разширяване на Европейския съюз, като Украйна е най-предпочитаната държава – кандидатка за присъединяване, след като бъдат изпълнени всички критерии за членство в ЕС;

Г. като има предвид, че според доклада на Евробарометър се счита, че предишните кръгове на разширяване са донесли най-големи ползи в областта на икономическия растеж и конкурентоспособността, последвани от засилено световно влияние на ЕС и подобрена сигурност и отбрана;

Д. като има предвид, че процесът на присъединяване към ЕС сам по себе си води до осезаеми резултати, като ЕС остава основният политически, икономически и търговски партньор на държавите, обхванати от процеса на разширяване; като има предвид, че общият обем на търговията на Западните Балкани с ЕС се увеличи с 62% след влизането в сила на споразуменията за стабилизиране и асоцииране; като има предвид, че задълбочените и всеобхватни споразумения за свободна търговия оказаха трансформиращо въздействие върху Молдова и Украйна по отношение на търговията и икономическото развитие, като увеличиха търговията им съответно с 65,4% и 64,7%;

Е. като има предвид, че пълномащабната агресивна война на Русия срещу Украйна представлява сериозна заплаха за сигурността на европейския континент и извън него, което показва, че неразширяването води до значителни стратегически разходи и подкопава сигурността и стабилността на нашия континент; като има предвид, че стагнацията в процеса на разширяване през последните години създаде вакуум, като по този начин отвори пространство за Русия и Китай, както и за други вредни трети участници; като има предвид, че Русия умишлено се намесва в държавите от Източното партньорство и Западните Балкани чрез операции за хибридни заплахи, включително намеса в избори и кампании за чуждестранно манипулиране на информация и вмешателство, като се стреми да спре процеса на присъединяване към ЕС в тези държави и представлява заплаха за сигурността за тези региони – чрез незаконната си окупация на части от територията на три държави кандидатки, а също и за целия континент;

Ж. като има предвид, че влиянието на Китай се разширява опасно – от проекти за икономическа зависимост до сътрудничество в областта на сигурността, по-специално в Западните Балкани и Грузия, като той продължава да се възползва от политическата нестабилност и институционалните слабости в няколко държави, обхванати от процеса на разширяване, за да подкопае пътя им към интеграция в ЕС и демократичното им управление;

З. като има предвид, че разширяването е основан на заслуги процес, при който необратимият напредък по отношение на правовата държава, демокрацията и основните ценности продължава да бъде крайъгълен камък; като има предвид, че присъединяването на всяка държава към ЕС зависи от устойчивите, задълбочени и необратими реформи във всички основни области, като се започне от принципите на правовата държава и функционирането на демократичните институции; като има предвид, че качеството на необходимите реформи, предприети от дадена държава, определя графика за присъединяване;

И. като има предвид, че ЕС продължава да предоставя най-много инвестиции и финансова помощ чрез инструмента за предприсъединителна помощ – ИПП III, Икономическия и инвестиционен план за Западните Балкани, Механизма за Западните Балкани, Механизма за Украйна, Механизма за Молдова, Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество (ИССРМС) – Глобална Европа и макрофинансовата помощ;

Й. като има предвид, че привеждането на държавите кандидатки в съответствие с общата външна политика и политика на сигурност на ЕС (ОВППС) продължава да бъде едно от ключовите предварителни условия за присъединяването към ЕС;

К. като има предвид, че процесът на вземане на решения относно разширяването е определен в член 49 от ДЕС и в рамките за преговори, изготвени за всяка държава кандидатка;

Л. като има предвид, че Парламентът продължава да бъде надежден партньор за присъединяващите се държави и застъпник на процеса на разширяване, който дава възможност за институционални и социално-икономически реформи в полза на гражданите;

Геостратегическо измерение на разширяването

1. отново заявява, че разширяването е стратегически отговор на новата геополитическа реалност и инвестиция от първостепенно значение за сигурността и стабилността на ЕС в контекста на пълномащабната агресивна война на Русия срещу Украйна, многократните нарушения на границите, хибридните атаки и други враждебни действия срещу нейните съседи, както и други

общи геополитически предизвикателства, които изискват дългосрочна политическа демократична визия и смели действия и стъпки към завършването на европейския проект;

2. отново заявява, че разширяването е от полза както за настоящите, така и за бъдещите държави членки; подчертава неотложната политическа необходимост да се демонстрира активният ангажимент на ЕС към процеса на разширяване, също и с оглед запазване на доверието в ЕС по отношение на страните, обхванати от процеса на разширяване, и техните общества; настоятелно заявява, че разширяването на ЕС ще укрепи европейската сигурност и икономика; отново подчертава, че бъдещето на Западните Балкани, Украйна и Молдова е в ЕС в съответствие с желанията на техните народи; подчертава, че цената на неразширяването надвишава разходите за завършване на процеса и би довела до риск от създаване на геополитически сиви зони, уязвими на злонамерено влияние от страна на държави извън ЕС, които се стремят да разширят своето политическо, икономическо и стратегическо влияние;

3. подчертава, че присъединяването е ключов инструмент за насърчаване на трайния мир, демокрацията, принципите на правовата държава и основните права, за насърчаване на регионалното помирение и стабилност, а също и за защита на държавите кандидатки и съседните на ЕС държави от злонамерена външна намеса, особено от страна на Русия; счита, че политиката на разширяване е абсолютно необходима за влиянието на ЕС във времена на повишена геополитическа нестабилност; признава, че просперитетът и сигурността на ЕС се основават на способността му да защитава демокрацията, принципите на правовата държава, правата на човека и основания на правила многостранен ред; припомня споделените културни, исторически и човешки връзки между държавите, обхванати от процеса на разширяване, и държавите членки;

Стратегически приоритети на разширяването на ЕС: основан на заслуги процес и обвързаност с условия

4. приветства напредъка, постигнат през последните години, който прави разширяването на ЕС вероятно в близкото бъдеще; поздравява Черна гора и Албания за значителния им напредък, като отбелязва амбициите им да приключат преговорите съответно до края на 2026 г. и края на 2027 г.; настоятелно призовава институциите на ЕС, по-специално Съвета, да отвърнат на тази амбиция, да премахнат пречките от страна на ЕС и по този начин да повишат надеждността и предвидимостта на процеса, като същевременно зачитат изцяло принципа на „стриктно основания на заслуги процес“; приветства факта, че Босна и Херцеговина има статут на страна кандидатка, и насърчава държавата да предприеме по-нататъшни стъпки за реформа;

5. приветства забележителната устойчивост и ангажираност на Украйна по нейния европейски път въпреки агресивната война на Русия; призовава ЕС и неговите държави членки да продължат да подкрепят Украйна и изразява съжаление, че Съветът не постигна съгласие относно използването на замразените руски активи; приветства Молдова за това, че постига значителен напредък по пътя си към присъединяване към ЕС и успешно е приключила процеса на скрининг въпреки непрекъснатите хибридни заплахи; призовава за бързо отваряне на преговорните клъстери с Украйна и Молдова и настоятелно призовава унгарското правителство да се въздържа от по-нататъшно блокиране на преговорите;

6. отново заявява, че в съответствие с член 49 от ДЕС всяка европейска държава може да кандидатства за членство в ЕС, при условие че зачита ценностите, посочени в член 2 от ДЕС, включително човешкото достойнство, свободата, демокрацията, равенството, принципите на правовата държава и правата на човека, включително правата на малцинствата; отбелязва увеличената подкрепа за членство в ЕС в няколко държави, които преди това са се подготвяли за присъединяване към ЕС, включително Исландия, която възнамерява до 2027 г. да проведе референдум за възобновяване на преговорите за присъединяване, и насърчава ръководството на ЕС да продължи да изгражда по-тесни връзки с тези държави; отбелязва, че на 26 март 2025 г. арменският парламент прие закон, който официално подкрепя членството в ЕС и призовава правителството на държавата да започне процеса на присъединяване към ЕС, и счита, че устойчивите реформи за консолидиране на демокрацията в Армения могат да поставят началото на фаза на трансформация в отношенията между ЕС и Армения; приветства потенциалните инициативи на Гренландия за укрепване на нейните политически, институционални и икономически връзки с ЕС на фона на нарастващата подкрепа за присъединяването към ЕС;

7. припомня, че предишните кръгове на разширяване насърчиха значителен икономически растеж както в новите, така и в старите държави членки; подчертава, че свободното движение подобри перспективите за работа и заплащане и намали бедността чрез парични преводи; подчертава, че разширяването оказа положително въздействие върху стандарта на живот чрез подобряване на трудовото законодателство, здравето и безопасността, равенството между половете, цифровите услуги, образованието и недискриминацията;

8. отново заявява, че присъединяването трябва да остане основан на заслуги и обратим процес, като всеки кандидат се оценява спрямо критериите от Копенхаген, привеждането в съответствие с достиженията на правото на ЕС и всички допълнителни условия на рамката за разширяване; подчертава, че пътят на

всяка държава към интеграция в ЕС трябва да се оценява въз основа на собствените ѝ заслуги и че нито една държава не следва да бъде съчетавана с друга или третирана като част от пакет; подчертава, че не може да се правят компромиси с ценностите и основните принципи на ЕС;

9. подчертава, че процесът следва да стане по-постепенен и динамичен с ясни цели за реформи, пътни карти и междинни срокове, но въпреки това не може да има „ускорена процедура“, тъй като това би могло да засегне целостта на процеса на присъединяване; отбелязва, че няколко държави кандидатки вече са си поставили амбициозни цели за приключване на преговорите, които следва да бъдат насърчавани, когато са придружени от осезаеми реформи;

10. подчертава, че принципите на правовата държава, демократичните реформи, свободата на медиите и основните права, включително правата на малцинствата, трябва да запазят водещата си роля в процеса на разширяване; подчертава значението на независимостта на съдебната власт, борбата с корупцията, включването и подкрепата за гражданското общество и благоприятната среда без сплашване като ключови предпоставки за устойчив напредък към членство в ЕС, по-специално във време на нарастващи авторитарни тенденции; подчертава, че напредъкът по основополагащите въпроси трябва да ръководи всички преговорни глави;

11. подчертава, че е необходимо да се постигне и интегрира равенството между половете, включително чрез премахване на основаното на пола насилие и домашното насилие, да се защитават правата на децата и техният достъп до качествено образование, както и изцяло да се прилага принципът на недискриминация, включително срещу общността на ЛГБТИК+ и хората с увреждания, през целия процес на присъединяване; подчертава, че правата на човека трябва да бъдат гарантирани не само в законодателството, но и чрез последователно прилагане на практика; подчертава необходимостта всички държави, обхванати от процеса на разширяване, да гарантират истинско представителство на малцинствата на всички равнища на управление, да запазят тяхната културна и езикова идентичност, да осигурят достъп до качествено образование на малцинствените езици и да се борят ефективно с речта на омразата и престъпленията, мотивирани от омраза;

12. призовава Комисията да включи в годишния си доклад относно върховенството на закона всички държави, обхванати от процеса на разширяване, които понастоящем не са обхванати от този доклад; изразява особена загриженост във връзка с продължаващите недостатъци и застоя в процесите на съдебна реформа, опитите за обръщане на напредъка в борбата с корупцията, ограничения напредък в реформите на публичната

администрация и недостатъчното привеждане на изборното законодателство в съответствие с европейските стандарти, както и социалната поляризация, свиващото се пространство за гражданското общество и потискането на правото на мирни събрания в някои държави, обхванати от процеса на разширяване;

13. подчертава, че в ЕС или в държавите, които се стремят да станат държави – членки на ЕС, няма място за подстрекателска реторика, отричане на геноцид или възхваляване на военнопрестъпници от която и да било от страните; подчертава, че изправянето пред миналото е абсолютно необходимо за истинското помирение, което е от решаващо значение за просперiращите общества и успешната интеграция;

14. насърчава държавите, обхванати от процеса на разширяване, да продължат да изпълняват необходимите реформи решително и бързо и да постигнат осезаем и необратим напредък, като се започне с основополагащите въпроси; настоява, че са необходими непрекъснати усилия за насърчаване на медийния плурализъм, защита на правата на журналистите, опазване на средата за разследваща журналистика и гарантиране на свободата на изразяване във всички държави, обхванати от процеса на разширяване, като същевременно се прилагат ефективни механизми за преодоляване на речта на омразата, кампаниите за оклеветяване, тормоза, заплахите и нападенията срещу журналисти; настоява за разследване и наказателно преследване на тези престъпления, като същевременно се води борба с медийната концентрация, политическия и икономическия натиск и липсата на прозрачност по отношение на финансирането на медиите и собствеността върху тях;

15. подчертава необходимостта да се засили участието на гражданите и на гражданското общество в процеса на разширяване; подчертава ролята на организациите на гражданското общество с доказани резултати и секторен експертен опит в скрининга, договарянето, изпълнението и мониторинга на реформите, като се гарантират прозрачността, отчетността и общественото доверие в процеса на присъединяване; подчертава значението на устойчивата подкрепа за тяхната работа и безопасната работна среда; настоятелно призовава за повишаване на осведомеността на национално равнище относно значението на подкрепата за гражданското общество, както и за увеличаване на държавната подкрепа за неговите дейности, включително за подготовка за промени във финансирането след присъединяването към ЕС;

16. отново заявява своята позиция, че привеждането в съответствие с ОВППС на ЕС е основен показател за ясната геостратегическа ориентация на дадена държава кандидатка, за ангажимента ѝ към основните ценности и принципи на ЕС, както и за

готовността за бъдещо членство;

17. отбелязва, че някои държави кандидатки, преди всичко Украйна, вече допринасят за европейската сигурност и отбрана; изразява най-дълбокото си уважение и благодарност към народа на Украйна, който ежедневно плаща най-високата цена за запазването на европейския начин на живот;

18. приветства успешното възобновяване на диалога в областта на ОВППС с партньорите в Западните Балкани и подчертава значението на тези партньорства за мира и сигурността; настоятелно призовава всички държави кандидатки и потенциални кандидатки да дадат приоритет на бързото и пълно привеждане в съответствие с ОВППС и отново заявява, че присъединяването на дадена държава може да се осъществи единствено след като тя постигне пълно съответствие с ОВППС, включително като приеме и изпълни ограничителни мерки и постигне съответствие с визовия режим на ЕС; отбелязва, че най-тревожните събития и отстъплението от демокрацията продължават да се наблюдават в държавите, обхванати от процеса на разширяване, с най-ниска степен на привеждане в съответствие с ОВППС, както и в държавите, чийто процес на присъединяване към ЕС на практика е в застой, по-специално Сърбия, Грузия и Турция; настоятелно призовава ЕС и държавите членки да направят всичко възможно, за да попречат на други държави, обхванати от процеса на разширяване, да последват примера на тези държави; подчертава, че систематичното отклонение от привеждането в съответствие с ОВППС е основна пречка за присъединяването към ЕС; очаква държавите кандидатки и потенциални кандидатки също така да постигнат пълно съответствие с общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО), включително нейните принципи, цели и мисии, като ключов компонент на процеса на присъединяване; насърчава Съвета по външни работи да покани министрите на външните работи на държавите, обхванати от процеса на разширяване, които са изцяло в съответствие с ОВППС, да присъстват на неговите срещи на високо равнище като гости;

19. отбелязва, че е важно да се укрепи ролята на държавите кандидатки в европейската сигурност и отбрана, и подкрепя тяхното основано на заслуги участие в избрани инструменти, програми и проекти на ЕС в областта на отбраната, както и предоставянето им на статут на наблюдатели в Европейската агенция по отбрана; настоятелно призовава за включването им в дискусията и ангажимента за предоставяне на гаранции за сигурност на Украйна; признава приноса на няколко държави кандидатки за мисиите на ЕС по линия на ОПСО и борбата им срещу чуждестранното манипулиране на информация и вмешателство и хибридните заплахи, насочени срещу ЕС, като подчертава, че по-тясната интеграция укрепва колективната сигурност и устойчивост на хибридни заплахи;

20. подчертава, че непривеждането в съответствие с ОВППС създава рискове за сигурността на ЕС, например чрез предоставянето на възможност на гражданите на трети държави да получат право на безвизово пътуване до ЕС, като им се предостави гражданство на държава кандидатка, или чрез допълнително увеличаване на зависимостта от Китай; настоява за ясна обвързаност с условия относно ангажирането с геополитически съперници, които се стремят да подкопаят основания на правила международен ред и да отслабят Европа;

21. подчертава, че регионалното сътрудничество, особено в Западните Балкани, е предварително условие за присъединяване към ЕС; изтъква, че помирението, водещо до добросъседски отношения, е от ключово значение за успешното присъединяване към ЕС; подчертава освен това, че нерешените двустранни въпроси между ЕС и трети държави следва да бъдат разрешавани двустранно в съответствие с международното право и не следва да се използват за блокиране на разширяването; предупреждава, че прекомерното забавяне може да окаже отрицателно въздействие както върху общественото мнение, така и върху политическата ангажираност в държавите кандидатки;

22. припомня, че процесът на присъединяване към ЕС зависи от изпълнението на условията, посочени в рамките за преговори на ЕС, насърчаването на добросъседски отношения и спазването на двустранните и международните споразумения в съответствие с критериите от Копенхаген, както и че се основава на собствените заслуги на държавата; призовава Съвета да предотврати възпрепятстването на напредъка от двустранни въпроси, които не са свързани с критериите от Копенхаген;

23. подчертава значението на диалога Белград – Прищина, който е от решаващо значение за напредъка на Сърбия и Косово по съответния им европейски път и ще допринесе за регионалната стабилност и просперитет, както и значението на непрекъснатото добросъвестно прилагане на Преспанското споразумение между Северна Македония и Гърция и Договора за приятелство, добросъседство и сътрудничество между Северна Македония и България, в съответствие с рамката за преговори на ЕС;

24. отново изразява своята позиция, че е важно да се отварят и публикуват военни и комунистически исторически архиви, за да се даде допълнителна възможност за търсене на истината и помирението и да се укрепи демократичното управление; подчертава, че е важно решенията на националните и международните съдилища да се изпълняват изцяло и да се спазват международните задължения относно военните престъпления и изчезналите лица, като се обърне внимание на възхваляването на военните престъпници и историческия ревизионизъм;

25. подчертава, че основаният на заслуги подход може да доведе до замразяване или отмяна на преговорите за присъединяване в случай на отстъпление от основните ценности, като преговорите се възобновяват едва след като бъде постигнат достатъчен напредък в реформите; подчертава, че държавите със слаби резултати в областта на демократичното управление трябва да понесат последици, за да се гарантира, че процесът на присъединяване продължава действително да се основава на заслуги; отново заявява, че ЕС трябва проактивно да подкрепя демократичните стълбове в държавите кандидатки, за да се засилят стабилността и импулсът за реформи;

26. призовава за задълбочена оценка на политиката на разширяване, която да обхваща съдържанието по същество, за да се прецени защо някои държави, обхванати от процеса на разширяване, са постигнали такъв ограничен напредък, по-специално по отношение на принципите на правовата държава, правата на човека и демокрацията; призовава за оценка на напредъка, постигнат не само на законодателно равнище, но и по отношение на изпълнението;

27. призовава Комисията да създаде група за наблюдение на изпълнението на реформите в рамките на клъстера от основополагащи въпроси, където бързият напредък или отстъплението често са най-видими и могат значително да повлияят на надеждността и устойчивостта на процеса на присъединяване;

28. признава, че основните недостатъци в приключилите по-рано процеси на разширяване позволиха да се стигне до отстъпление от демокрацията след присъединяването към ЕС, като по този начин подкопаха доверието в политиката на разширяване на ЕС; отбелязва, че в държавите кандидатки, които не са постигнали достатъчен напредък към членство в ЕС, ЕС следва да засили помощта си за проевропейски демократични участници в гражданското общество, които са ангажирани с реформи и европейски ценности;

29. призовава делегациите на ЕС на място последователно да прилагат надежден и основан на заслуги подход, при който се зачитат принципите на правовата държава и защитата на правата на човека;

Гарантиране, че разширеният Съюз функционира ефективно

30. счита, че за да се гарантира ефективното функциониране на разширения Съюз, процесът на подготовка за разширяване следва да продължи успоредно както в рамките на ЕС, така и в държавите, обхванати от процеса на разширяване;

31. отново призовава институциите на ЕС и държавите членки да предприемат необходимите реформи, за да стане ЕС по-силен и

да се повиши стратегическата автономност на Европа, като се гарантира, че липсата на такива реформи не забавя присъединяването на нови държави членки;

32. отново призовава да се засили капацитетът на ЕС за действие, като се въведе гласуване с квалифицирано мнозинство в области, свързани с процеса на присъединяване, и по-специално се премахне изискването за единодушие в междинните етапи на процеса на разширяване, когато се взема решение относно отварянето и затварянето на отделни преговорни клъстери и глави; изразява съжаление, че прекомерното използване на единодушието при междинните стъпки в процеса на разширяване многократно е забавяло разширяването на ЕС и подкопава обществената подкрепа за интеграцията в ЕС;

33. счита, че е необходимо да се преразгледат секторните политики на ЕС, за да се прецени как да бъдат интегрирани новите държави членки и да се гарантира ефективното функциониране на разширения Съюз; приветства предстоящите прегледи на политиката преди разширяването като съществена стъпка в подготовката на Съюза за нови членове;

34. подчертава, че процесът на разширяване има значителен потенциал за сближаване в няколко ключови области, например икономиката, опазването на околната среда и сигурността, както показаха предишните кръгове на разширяване; приветства първите ефекти от сближаването, предизвикани от европейската перспектива; подчертава, че политиката на сближаване и общата селскостопанска политика играят централна роля за насърчаване на сближаването между държавите – членки на ЕС, и следва да бъдат гарантирани за разширения Съюз;

35. признава, че за държавите кандидатки, които постигат значителен напредък в свързаните с ЕС реформи, е важно широко да се прилага постепенната интеграция в общите политики на ЕС, например единния пазар, включително цифровия единен пазар, по основан на заслугите и обратим начин, като същевременно напълно се запазват целостта на вътрешния пазар на ЕС и равните условия на конкуренция; подчертава, че постепенната интеграция на държавите кандидатки може да им помогне да прилагат достиженията на правото на ЕС и по този начин да улесни прехода към членство в ЕС, но не може да замени пълноправното членство в ЕС; подчертава, че бъдещите държави членки следва да имат равни права и задължения като настоящите държави членки, и категорично се противопоставя на създаването на различни класове на членство;

36. подчертава факта, че най-възнаграждаващият и най-добре приет резултат от постепенната интеграция е либерализирането на визовия режим; подкрепя новите правила, които ще позволят

спиране на либерализирането на визовия режим за граждани на държавите, обхванати от процеса на разширяване, които са отговорни за отстъпление от демокрацията и тежки нарушения на правата на човека, включително преследването и използването на насилие срещу мирни протестиращи, гражданското общество, работещи в медиите и политици от опозицията;

37. подчертава, че държавите кандидатки следва да разполагат с възможности за постепенна интеграция в съответствие с подхода, основан на заслуги и обвързаност с условия; подчертава, че е от съществено значение да се гарантира обратимостта на постепенната интеграция в случаите, когато дадена държава кандидатка отстъпва от изпълнението на ангажиментите си;

38. отново изтъква, че процесът на разширяване следва да бъде подкрепен от участие на държавите кандидатки във функционирането на институциите на ЕС, включително чрез статута на наблюдатели в съответните органи и институции, включително Парламента и Агенцията на ЕС за основните права;

39. подчертава, че е важно да се насърчава обществената осведоменост в европейските общества относно разширяването на ЕС и ролята му за ориентирането на европейската интеграция към бъдещето; подчертава факта, че успешният процес на разширяване ще зависи в значителна степен от ясна и прозрачна комуникационна стратегия;

Подкрепа за държавите, обхванати от процеса на разширяване, по пътя им към членство в ЕС

40. подчертава, че в допълнение към определянето на индивидуални цели за реформи, пътни карти и междинни срокове за всяка присъединяваща се държава, ЕС следва да засили прозрачността на процеса и да установи ясни и предвидими срокове за присъединяването на държавите кандидатки, които са най-напреднали по пътя си на присъединяване, за да се избегне загубата на инерция и доверие; счита, че разширяването на ЕС следва да се осъществи веднага щом бъдат изпълнени всички условия за присъединяване в съответните държави кандидатки;

41. подчертава, че ключовите реформи, засягащи функционирането и независимостта на институциите, не трябва да бъдат прибързани или политически инструментализирани, по-специално в държавите кандидатки със сложни конституционни договорености; подчертава, че ускорените процедури или натискът за спазване на политическите срокове не трябва да бъдат за сметка на правното качество и институционалния интегритет на реформите;

42. счита, че предприсъединителната финансова помощ,

включително инструментите за Западните Балкани, Украйна и Молдова, е от основно значение, за да се гарантира, че държавите, обхванати от процеса на разширяване, получават структурирана финансова подкрепа за институционална и икономическа трансформация; подчертава, че цялата финансова помощ от ЕС трябва да спазва и поддържа обвързаността с условия на предприсъединителната подкрепа, включително по отношение на правовата държава и борбата с корупцията, за да се защитят финансовите интереси на ЕС и гражданите на двете страни; отбелязва необходимостта от адаптиране на условията за прилагане на ИПП, за да се улесни процесът на подготовка и обучение, необходим за използването на структурните фондове;

43. подчертава, че разширяването изисква финансови реформи за справяне с предизвикателствата в политиките на сближаване и селското стопанство, наред с другото, и за гарантиране на постоянния капацитет на бюджета на ЕС за изпълнение на съществуващите програми и политически приоритети;

44. отбелязва, че в предложението на Комисията за Многогодишната финансова рамка (МФР) за периода 2028 – 2034 г. разширяването ясно се определя като един от стратегическите приоритети на ЕС; подчертава факта, че разширяването е централен стълб на инструмента „Глобална Европа“, като представлява 21% (или 43,1 милиарда евро) от предложения за него бюджет, обхваща всички настоящи и потенциални страни кандидатки, както и партньори от източното съседство, и предоставя целево финансиране за предприсъединителна помощ, институционално укрепване и вътрешна подготовка на ЕС за бъдещи присъединявания;

45. призовава за подходящо предприсъединително финансиране по новата МФР, подходящо за очакваното разширяване на ЕС по време на нейното прилагане, тъй като е вероятно някои държави кандидатки да се присъединят към ЕС по време на периода на прилагане на предстоящата МФР; призовава за ясно и последователно разпределяне и заделяне на средства от предприсъединителните фондове за страните кандидатки и потенциални кандидатки в стълба „Глобална Европа“ на МФР и подчертава, че те трябва да бъдат защитени от отклоняване към други външни приоритети и следва ясно да отразяват приоритетите в основните области, като същевременно подобряват видимостта и прозрачността на предприсъединителната помощ; настоява, че средствата трябва да подкрепят пряко принципите на правовата държава, реформата на публичната администрация, социалното и териториалното сближаване и овластяването и участието на местните участници от гражданското общество и независимите медии, за да се гарантира прозрачност, да се предотврати злоупотребата със средства и да се поддържа публичната отчетност на правителствата бенефициенти; призовава

Комисията последователно да прилага целево обвързване с условия въз основа на ясни показатели за напредъка, като се възнаграждават реформите и се санкционира изоставането или трайната липса на напредък;

46. отново призовава да се създаде рамка за ефективно сътрудничество между Европейската прокуратура и присъединяващите се държави; насърчава държавите кандидатки и потенциални кандидатки за присъединяване към ЕС бързо да сключат двустранни работни споразумения с Европейската прокуратура, за да се улеснят тясното сътрудничество и наказателното преследване на злоупотребата със средства на ЕС;

47. подчертава необходимостта от засилване и по-добро съгласуване на финансирането за прилагането на мерки в областта на околната среда, климата и хуманното отношение към животните, както и от подкрепа за изграждане на капацитет за държавите кандидатки; отбелязва междусекторния характер и високите разходи на тези мерки и факта, че те са от решаващо значение за устойчивото развитие, привеждането в съответствие със Зеления пакт на ЕС и законодателството в областта на хуманното отношение към животните и интегрирането във вътрешния пазар;

48. подчертава, че е важно държавите кандидатки да бъдат включени в текущите и бъдещите проекти на ЕС в областта на свързаността, транспорта, енергийната инфраструктура, зеления преход, цифровата сигурност, устойчивостта и военната мобилност на Съюза, за да се укрепи сигурността на Европа в трудната геополитическа среда;

49. подчертава стратегическото значение на Черноморския регион за сигурността и просперитета на целия европейски континент; подчертава необходимостта от подобряване на свързаността между Украйна, Молдова, Румъния, България и Турция в транспортната, енергийната и цифровата инфраструктура, за да се засили регионалната устойчивост, да се диверсифицират веригите на доставки и да се осигурят алтернативни търговски маршрути;

50. подчертава стратегическото значение на проектите за транспортна и енергийна инфраструктура в източното съседство на ЕС и Западните Балкани с оглед на укрепването на геостратегическата автономност на ЕС и призовава за бързото им завършване и пълно привеждане в действие;

51. изразява загриженост относно нарастващото влияние на Китай в държавите, обхванати от процеса на разширяване, относно икономическите и политическите зависимости, произтичащи от програмите за финансова помощ и значителните инвестиции на

Китай в ключови сектори като енергетиката, телекомуникациите, инфраструктурата, добивния сектор и сектора на суровините, както и относно дългосрочните последици за демократичната устойчивост, икономическата сигурност и европейските интереси; призовава за по-силен и по-видим ангажимент на ЕС, включително чрез надеждни инвестиционни алтернативи;

52. приветства осезаемите резултати, постигнати за гражданите чрез намаляване на таксите за роуминг между ЕС и Западните Балкани; призовава Комисията да ускори усилията за разширяване на тези договорености за роуминг, така че да обхванат всички държави, обхванати от процеса на разширяване, за да се постигнат „роумингът като у дома“ и единната зона за плащания в евро (ЕЗПЕ) за всички държави кандидатки и потенциални кандидатки във възможно най-кратък срок;

53. призовава за по-голям акцент върху инвестициите в човешки капитал, за да се насърчат конкурентоспособността и иновациите в страните кандидатки и да се намерят конкретни решения за младежката безработица;

54. отново призовава Съвета, Комисията и Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) да засилят проактивните и стратегическите усилия за комуникация относно осезаемите ползи от членството в ЕС в държавите, обхванати от процеса на разширяване, и в държавите членки, като разработят съобразени с конкретните нужди, основани на факти и ориентирани към резултатите комуникационни стратегии, на които да се основават целите на ЕС и които да включват местното гражданско общество и медии, вместо да разчитат на общи комуникационни кампании; подчертава в този контекст решаващата роля на младите хора, тъй като младежките движения многократно са доказвали, че допринасят за продемократичната активност в държавите кандидатки; освен това отново призовава Комисията да гарантира, че подкрепата и инвестициите на ЕС в държавите кандидатки са напълно видими и известни на обществеността, включително когато се отпускат чрез международни организации, с ясни обозначения и европейското знаме; подчертава, че въпреки че Съединените щати спряха да подкрепят независимите медии и участниците от гражданското общество в страните кандидатки, ЕС има силен интерес да се намеси бързо; подчертава, че подкрепата на гражданите ще бъде от решаващо значение в процесите на ратификация и следователно комуникацията трябва да бъде мотивирана и емоционална; настоятелно призовава институциите на ЕС да насърчават приобщаващи обществени дебати относно разширяването, като ангажират широката общественост в съдържателен дебат и дават възможност за ефективното им участие в процеса; подчертава, че е важно гражданите на местно равнище да бъдат по-ангажирани в

процеса на разширяване както в държавите – членки на ЕС, така и в присъединяващите се държави;

55. подчертава ключовата роля на органите и политическите лидери в държавите, обхванати от процеса на разширяване, за изграждането на междупартийно сътрудничество с оглед на реформите за присъединяване към ЕС, поддържането на междуобществен консенсус за членство в ЕС и ефективното и постоянно информиране на гражданите за ползите от присъединяването към ЕС; подчертава решаващата роля на организациите на гражданското общество за насърчаване на основан на факти обществен дискурс относно интеграцията в ЕС, за борба с дезинформацията и за улесняване на информирания обществен дебат; призовава Комисията и държавите членки систематично да включват участници от гражданското общество в усилията за стратегическа комуникация, свързани с разширяването и подкрепяните от ЕС реформи;

56. настоятелно призовава Комисията, включително на най-високо равнище, да използва по-ясен и по-пряк език в своята публична комуникация, включително относно недостатъците, липсата на напредък и отстъплението, особено по отношение на принципите на правовата държава, за да поддържа обвързаността с условия, да защитава ценностите на ЕС и да поддържа доверието на проевропейските и продемократичните участници;

57. призовава институциите на ЕС и държавите членки да се ангажират изцяло с по-нататъшното укрепване на процесите на реформи в държавите кандидатки, по-специално като повишават административния им капацитет чрез целенасочени програми за изграждане на капацитет; призовава да се засили академичното и образователното сътрудничество между държавите – членки на ЕС, и държавите, обхванати от процеса на разширяване, чрез насърчаване на курсове за обучение, насочени към европейските ценности и принципите на правовата държава, доброто управление, публичната администрация и изкореняването на корупцията, и чрез създаване на място за съвместно обучение за държавни служители от държавите, обхванати от процеса на разширяване, включително тези от местните и регионалните органи; изтъква успеха на туининг проектите при предаването на секторни експертни познания и подчертава, че е необходимо да се надгражда върху този положителен опит, не на последно място за повишаване на ангажираността на държавите членки с процеса на разширяване; подчертава, че програмите за изграждане на капацитет следва също така да дават приоритет на укрепването на независимите организации на гражданското общество и опазването на тяхното оперативно пространство; призовава Комисията да подкрепя програми, които овластяват местните общности, доброволците и гражданските инициативи, които насърчават демократичната култура, европейските ценности и социалното сближаване;

58. подчертава ролята на парламентарната дипломация, отчетността и програмите на ЕС за подкрепа на демокрацията за поддържането на импулса за реформи; отново заявява готовността си да засили редовния и прозрачен диалог и сътрудничество с националните парламенти на държавите кандидатки и потенциални кандидатки, като надгражда върху предишния положителен опит и успешни формати, пълноценно използва съществуващите инструменти и инициативи на Парламента за подкрепа на демокрацията и насърчава засиления парламентарен контрол върху процеса на присъединяване към ЕС и свързаните с него реформи;

59. подчертава необходимостта от изборни реформи, които да гарантират свободни, честни и демократични избори, в съответствие с международните стандарти; подчертава, че критериите за плурализъм, почтеността на партиите, прозрачността на финансирането на партиите и медиите, както и независимостта на съдебната система и медиите, са предпоставки за финансова подкрепа и напредък; насърчава ЕС и държавите членки да използват инструменти за участие, включващи гражданите, парламентите, гражданското общество и младите хора, за да се обменят мнения, да се повиши взаимното разбирателство и да се създаде чувство за ангажираност преди официалното присъединяване;

60. изразява загриженост относно широкомащабните и злонамерени кампании за дезинформация, които Русия и други участници непрекъснато провеждат в продължение на много години и чиято интензивност се е увеличила от началото на агресивната война на Русия срещу Украйна; отбелязва, че държавите кандидатки и потенциални кандидатки, както и съседните на ЕС държави, са ясна мишена на руските операции за чуждестранно манипулиране на информация и вмешателство, като една от целите е да се дискредитира ЕС и да се намали възприеманата стойност на интеграцията в ЕС;

61. насърчава засилен диалог на ЕС с гражданското общество и по-голяма подкрепа за независимите разследващи медии, органите за проверка на фактите и организациите на гражданското общество, работещи в областта на медийната грамотност, за да се води ефективна борба с дезинформацията и чуждестранното манипулиране на информация и вмешателство; подчертава, че е необходима непрекъсната подкрепа и тясно сътрудничество с всички държави, обхванати от процеса на разширяване, които са изправени пред силна външна намеса в процеса на сближаване с ЕС и в своите изборни процеси; призовава да се приложат поуките, извлечени от мисията на ЕС за партньорство в Молдова; подчертава, че е важно да се оцени и подобри ефективността на инструментите на ЕС, предназначени да подпомагат държавите кандидатки в борбата с чуждестранното манипулиране на информация и вмешателство; приветства намерението на

Комисията да разшири предложения европейски щит за демокрацията, така че да обхване присъединяващите се държави, като по този начин укрепи техния капацитет за реагиране на заплахи, например чуждестранното манипулиране на информация и вмешателство и кампаниите за дезинформация; призовава Комисията и ЕСВД да задълбочат сътрудничеството с уязвимите държави, обхванати от процеса на разширяване, в областта на информационната устойчивост, киберсигурността и хибридните заплахи; призовава ЕСВД и делегациите на ЕС в трети държави допълнително да укрепят съответния си капацитет за борба и противодействие на дезинформацията и пропагандата срещу ОВППС на ЕС, включително чрез инвестиране в комуникационни кампании за борба с чуждестранното влияние;

62. отбелязва със загриженост, че Русия все повече се представя като световен защитник на „традиционните ценности“ и използва руската православна църква като средство за дезинформация и упражняване на мека сила, особено в държавите от бившия Съветски съюз; подчертава, че подобни методи са предназначени да подкопаят демокрацията, социалното сближаване и проевропейските насоки; призовава ОВППС и политиката за разширяване да включват конкретни мерки за противодействие на това влияние, включително религиозна дипломация, стратегическа комуникация и подкрепа за религиозните общности, които са били жертви на съветско потисничество;

°

° °

63. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета, Комисията, заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, както и на правителствата и парламентите на държавите членки и на правителствата и парламентите на държавите, обхванати от процеса на разширяване.